4-21190812-12-5r-10022023
Dosarul nr.5r-907/2023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

11 decembrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Vasilisa Muntean
Grefier Harabagiu Ana

examinând în ședință publică contestația înaintată de contravenientul Ciobanu Nicolae împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 și a deciziei de sancționare din 17.12.2021, emise în baza art.313² alin.(1) și (2) Cod Contravențional al RM,

a c o n s t a t a t:

La data de 17.12.2021 agentul constatator al Autorității Naționale de Integritate, Rența Victor a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 în privința cet. Ciobanu Nicolae în baza art.313² alin.(1) și (2) Cod Contravențional al RM, pentru faptul că în exercitarea mandatului de consilier în Consiliului local Valea Perjei, obținut în urma alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 (mandat validat prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 05 noiembrie 2019), subiectul declarării Ciobanu Nicolae, activând într-o organizație publică în sensul Legii privind declararea averii şi intereselor personale nr.133 din 17 iunie 2016, aflându-se în conflict de interese real apărut în urma votului Deciziei Consiliului local Valea Perjei nr.2/7 din 19 martie 2021 cu privire la stabilirea plății pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă, conform procesului-verbal nr.02 al ședinței ordinare a Consiliului local Valea Perjei din 19 martie 2021, unde s-a stabilit plata anuală de folosire a terenului proprietate publică aferent întreprinderii private SRL "Valea Viilor", cu o suprafață de 3,06 ha, în mărime de 2% din prețul normativ al pământului. Conform răspunsului Agenției Servicii Publice nr.9929 din 18.10.2021, Ciobanu Nicolae este administrator al întreprinderii SRL "Valea Viilor" și deține 51% din capitalul social.

Prin decizia agentului constatator emisă pe marginea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 în baza art.313² alin.(1) și (2) Cod Contravențional al RM, contravenientului Ciobanu Nicolae i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime totală de 180 unităţi convenţionale, ceea ce constituie suma de 9 000 lei.

Nefiind de acord cu decizia de sancționare emisă de agentul constatator pe procesul-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 din 17.12.2021 în temeiul art.313² alin.(1) și (2) Cod Contravențional al RM, la data de 22.12.2021 contravenientul Ciobanu Nicolae a depus în instanța de judecată contestație în temeiul art.448 Cod Contravențional al RM, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 și a deciziei de sancționare din 17.12.2021, ca fiind ilegale și neîntemeiate.

În motivarea contestației se invocă precum că nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție, declarând că la data de 14 decembrie 2021 a fost informat de către apărătorul

său, Anatolie Casap, că la adresa de e-mail a acestuia a fost expediată o citație de către Autoritatea Națională de Integritate, pentru a se prezenta împreună sau fără avocat, la data de 17 decembrie 2021 ora 14:00 min., pentru a-i fi întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție. Întrucât la data de 17 decembrie 2021, ora 14:00 min., a participat la ședința extraordinară a Consiliului local Valea Perjei, nu a putut să se prezinte la sediul Autorității Naționale de Integritate, însă a mers apărătorul său, Anatolie Casap, fapt consemnat în rubricile corespunzătoare ale procesului-verbal contestat. Astfel, în prezența doar a apărătorului său, Anatolie Casap, agentul constatator din cadrul Autorității Naționale de Integritate a întocmit în absența sa procesul-verbal nr.92/20 cu privire la contravenție din 17 decembrie 2021 şi decizia de sancționare din aceeași dată, prin care l-a recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute şi sancționat de art.313² alin.(1) şi (2) Cod Contravențional, iar potrivit art.44 Cod Contravențional, pentru concurs de contravenții, prin absorbția sancțiunii mai ușoare de sancțiunea mai gravă, i-a fost stabilită definitiv sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 180 unități convenționale, ceea ce constituie 9 000 lei.

Relevă că procesul-verbal nr.92/20 cu privire la contravenție din 17 decembrie 2021 şi decizia de sancționare din aceeași dată, i-a fost înmânat de apărătorul său la data de 20 decembrie 2021.

Consideră că procesul-verbal nr.92/20 cu privire la contravenție din 17 decembrie 2021 şi decizia de sancționare sunt ilegale și urmează a fi anulate, invocând drept motiv neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a semnăturii martorului asistent și datelor sale de identitate.

Procesul-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 din 17.12.2021 şi decizia de sancționare a fost emis de către agentul constatator în lipsa contravenientului Ciobanu Nicolae. fiind emis doar în prezența apărătorului Anatolie Casap. Prin urmare, consideră că agentul contator a încălcat prevederile art.443 alin.(6) Cod Contravențional, care prevede că faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se și datele de identitate ale acestuia numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon. Din menţiunile existente asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie nr.92/20, la rubrica pct.10 "martor" se observă cu certitudine că nu există nici o menţiune cu referire la martor, procesul-verbal fiind contrasemnat doar de agentul constatator şi de apărătorul contravenientului.

Menționează că apărătorul nu poate fi asimilat martorului, deoarece apărătorul este persoana interesată în proces, în sensul apărării contravenientului, pe când, martorul în sensul art.388 alin.(2) Cod Contravenţional, este persoana citată în această calitate de către autoritatea competentă, care are cunoştinţă despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravenţional, iar conform art.388 alin.(8) Cod Contravenţional, în cazurile prevăzute de lege, agentul constatator este obligat să asigure participarea la acţiunile procesuale a persoanelor dezinteresate, cu capacitate de exerciţiu deplină (martori asistenţi), pentru a atesta prin semnătură caracterul veridic al faptelor consemnate.

În consecință, agentul constatator nu a asigurat procedura prevăzută de normele supra evocate, ceea ce în ordinea art.445 alin.(1) Cod Contravențional, generează nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție.

De asemenea, invocă contravenientul încălcarea regulilor de citare, și anume faptul că citația nu a fost remisă cu cel puțin 5 zile înainte de data când urma să se prezinte în fața autorității respective. Astfel, indică că deși citația a fost expediată în adresa avocatului Casap Anatolie la

data de 14 decembrie 2021 prin intermediul poștei electronice, fiind anunțat de acesta despre necesitatea prezentării la data de 17.12.2021, ora 14:00 min. la sediul autorității din care face parte agentul constatator, aceasta, contrar prevederilor art.382 alin.(3) nu a fost remisă cu cel puțin 5 zile înainte de data când Ciobanu Nicolae trebuia să se prezinte în fața autorității respective, iar agentul constatator nu posedă nici o probă la data întocmirii procesului-verbal că eventual Ciobanu Nicolae ar fi refuzat să o primească, pentru a avea soluția legitimă de a întocmi procesul-verbal în lipsa acestuia și a-l priva de drepturile sale fundamentale (a prezenta probe, a face obiecții, a solicita citarea unor martori, etc).

Drept urmare, solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional.

Contravenientul Ciobanu Nicolae, fiind legal citat la adresa indicată în contestație (f.d.72, 77), în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivul neprezentării sale și nu a solicitat examinarea contestației în absența sa.

Apărătorul contravenientului, Casap Anatolie fiind legal citat (f.d.73, 78, 84), în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivul neprezentării sale și nu a solicitat examinarea contestației în absența sa.

În ședința de judecată de examinare a contestației agentul constatator Rența Victor, fiind legal citat, nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivul neprezentării sale și nu a solicitat examinarea contestației în absența sa (f.d.71, 79, 85).

Potrivit art.455 alin.(2) și (3) Cod Contravențional, prezența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravențională, la ședința de judecare a cauzei contravenționale este obligatorie. Absența agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citați în conformitate cu legislația, fără motiv întemeiat și fără înștiințarea prealabilă a instanței, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale și permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanța de judecată, în conformitate cu art.201 din Codul de procedură penală. Neprezentarea în ședință a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenționale.

Având în vedere dovada de citare legală a agentului constatator, a făptuitorului și apărătorului acestuia, care nu s-au prezentat, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Studiind materialele cauzei, instanța a ajuns la concluzia de a respinge contestația ca fiind neîntemeiată din următoarele considerente.

Potrivit art.395 alin.(1) pct.2 Cod Contravențional, instanța de judecată judecă contestațiile împotriva hotărârilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale.

Conform art.448 alin.(1) și (2) Cod Contravențional al RM, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447^1 alin.(8). În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

În ședința de judecată s-a constatat că la data de 17.12.2021 în privința cet. Ciobanu Nicolae a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 în baza art.313² alin.(1) și (2) Cod Contravențional al RM, pentru faptul că în exercitarea mandatului de consilier în Consiliului local Valea Perjei, obținut în urma alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 (mandat validat prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 05 noiembrie 2019), subiectul declarării Ciobanu Nicolae, activând într-o organizație publică în sensul Legii privind declararea averii şi intereselor personale nr.133 din 17 iunie 2016, aflându-se în conflict de interese real apărut în urma votului Deciziei Consiliului local Valea Perjei nr.2/7 din 19 martie 2021 cu privire la stabilirea plății pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă, conform procesului-verbal nr.02 al ședinței ordinare a Consiliului local Valea Perjei din 19 martie 2021, unde s-a stabilit plata anuală de folosire a terenului proprietate publică aferent întreprinderii private SRL "Valea Viilor", cu o suprafață de 3,06 ha, în mărime de 2% din prețul normativ al pământului. Conform răspunsului Agenției Servicii Publice nr.9929 din 18.10.2021, Ciobanu Nicolae este administrator al întreprinderii SRL "Valea Viilor" și deține 51% din capitalul social.

Instanța reține că soluționarea cazului contravențional de către Autoritatea Națională de Integritate a avut loc în absența contravenientului cu participarea apărătorului acestuia, procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare au fost adoptate la 17.12.2021, contestația fiind înregistrată la 22.12.2021 cu numărul de intrare 12414, fapt confirmat prin ștampila Autorității Naționale de Integritate, astfel că contestația este înaintată în termenul prevăzut de lege.

Potrivit art.381 alin.(2) Cod Contravențional, orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod, iar în conformitate cu alin.(4), autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante.

În conformitate cu art.7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Studiind materialele cazului contravențional, instanța de judecată reține că prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 din 17.12.2021, cet. Ciobanu Nicolae a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.313² alin.(1) și (2) Cod Contravențional al RM – nedeclararea conflictului de interese de către persoana care activează în cadrul unei organizaţii publice în sensul Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii şi intereselor personale, precum și nesoluţionarea conflictului de interese în conformitate cu prevederile Legii privind declararea averii şi intereselor personale, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 180 unităţi convenționale, ceea ce constituie suma de 9 000 lei (f.d.28-30).

Astfel, deși Ciobanu Nicolae invocă că nu este de acord cu cele indicate în procesul-verbal cu privire la contravenție, declarațiile contravenientului nu și-au găsit confirmare, or, reieșind din materialele dosarului, și anume Decizia Consiliului local Valea Perjei nr.2/7 din 19.03.2021 cu privire la stabilirea plății pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă, potrivit căruia s-a stabilit plata anuală de folosire a terenului proprietate publică aferent întreprinderii private SRL "Valea Viilor", cu o suprafață de 3,06 ha, în mărime de 2% din prețul normativ al pământului

(f.d.25), precum și scrisorii Agenției Servicii Publice cu nr.04-20/5636 din 01.10.2021, potrivit căreia conform datelor din Registrul de stat al persoanelor juridice și dosarului de evidență, SRL "Valea Viilor" a fost înregistrată la 08.04.1999 și urmare a modificărilor din 10.05.2000, Ciobanu Nicolae deține 51% din capitalul social (f.d.16).

Totodată, potrivit procesului-verbal nr.02 al ședinței ordinare a Consiliului local Valea Perjei din 19.03.2021, la ședință au fost prezenți toți cei 9 membri ai Consiliului, inclusiv Ciobanu Nicolae. În cadrul ședinței respective au fost puse în discuție mai multe chestiuni, inclusiv și stabilirea plății anuale de folosire a terenului proprietate publică aferent întreprinderii private SRL "Valea Viilor", administrator al căreia este consilierul Ciobanu Nicolae.

Potrivit aceluiași proces-verbal, se atestă că consilierul Ciobanu Nicolae nu a declarat conflictul de interese în sensul Legii nr.133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii şi intereselor personale (f.d.21-24).

Totodată, se reține că contravenientul Ciobanu Nicolae a omis să se prezinte în ședința de judecată, pentru a fi audiat și a prezenta probe în susținerea sa, care raportate la cele menționate mai sus, ar infirma fapta imputată prin procesul-verbal cu privire la contravenție.

Se reţine că potrivit art.425 Cod Contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită. Sânt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod. Nu pot fi admise ca probe datele care au fost obţinute: a) prin violenţă, ameninţări sau prin alte mijloace de constrângere; b) prin metode ce contravin prevederilor științifice; c) prin încălcarea esențială a drepturilor şi libertăților constituționale ale persoanei, inclusiv a dreptului la apărare sau a dreptului la interpret/traducător. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit art.442 alin.(1) Cod Contravențional al RM, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Se reține că drept temei de anulare al procesului-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 din 17.12.2021, contravenientul Ciobanu Nicolae invocă faptul că nu a fost citat corespunzător, cu cel puțin 5 zile înainte de data când urma să se prezinte la agentul constatator.

În acest sens, urmează de reținut că în temeiul art.382 alin.(1) – (4) Cod Contravențional, citarea este o acţiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluționeze cauza

contravenţională asigură prezentarea persoanei în faţa sa pentru desfășurarea normală a procesului contravenţional.

Citarea se face prin invitație scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poștă. Citarea se poate face și prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, poștă electronică ori prin orice alt sistem de mesagerie electronică în cazul în care autoritatea dispune de mijloacele tehnice necesare pentru a dovedi că citația a fost primită.

Citarea se face în aşa fel ca persoana chemată să primească invitația cu cel puțin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte în faţa autorității respective. Persoana este obligată să se prezinte la data, ora şi în locul indicate în citație. În cazul imposibilității de a se prezenta, persoana este obligată să informeze organul respectiv, indicând motivul, precum şi să convină data şi ora când se va putea prezenta.

În acest sens, se reține că agentul constatator a citat contravenientul Ciobanu Nicolae prin intermediul avocatului său Casap Anatolie, expediind citația la poșta electronică a acestuia, astfel contravenientul Ciobanu Nicolae a cunoscut despre data la care a fost citat, însă nu s-a prezentat invocând la data de 17.12.2021 urma să participe la ședința Consiliului local Valea Perjei, fără a prezenta probe în acest sens. Mai mult, Ciobanu Nicolae nu și-a manifestat dreptul de a înainta cerere de amânare la examinarea cazului contravențional cu indicarea motivului imposibilității prezentării sale.

În conformitate cu prevederile art.378 alin.(1) – (3) Cod Contravențional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod. Pe parcursul procesului contravenţional, părţile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). În momentul pornirii procesului contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să aducă la cunoştinţa persoanei pasibile de răspundere contravenţională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

Potrivit art.392 Cod Contravențional, este apărător persoana admisă în profesia de avocat având dreptul să participe la procesul contravenţional pentru a asigura asistenţă juridică sau a reprezenta partea pe care o asistă în bază de contract sau în urma desemnării de către coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat. În cadrul procesului contravențional, apărătorului i se aplică corespunzător prevederile art.67 şi 68 din Codul de procedură penală.

Potrivit materialelor cauzei contravenționale, Ciobanu Nicolae la data de 21.10.2021 a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Casap Anatolie pentru a-i reprezenta drepturile și interesele în fața Autorității Naționale de Integritate (f.d.27), astfel, în acest sens la data de 17.12.2021 avocatul Casap Anatolie în interesele lui Ciobanu Nicolae s-a prezentat la agentul constatator, unde a fost examinată cauza contravențională și a semnat procesul-verbal la rubricile corespunzătoare.

Argumentul contravenientului Ciobanu Nicolae precum că în situația în care personal nu era prezent la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, urma să fie prezent un martor, instanța îl va aprecia critic, or, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, acesta a fost reprezentat de un avocat ales, fiind indicate corespunzător toate datele acestuia.

În circumstanțele constatate supra, instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe care ar infirma conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție și ar demonstra ilegalitatea acestuia.

Prin urmare, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că procesul-verbal nr.92/20 și decizia de sancționare din 17.12.2021 nu contravin rigorilor legale, întrunesc condițiile prevăzute la art.443 Cod Contravenţional al RM, motiv pentru care urmează a fi menținute fără modificări.

Instanţa de judecată a mai stabilit că acţiunile ilicite ale contravenientului Ciobanu Nicolae au fost demonstrate cu certitudine, fapt confirmat de materialele cauzei și cercetate nemijlocit în ședință.

Analizând materialele cauzei, instanța de judecată constată că vinovăția contravenientului Ciobanu Nicolae a fost pe deplin dovedită în comiterea contravenției prevăzute de art.313² alin.(1) și (2) Cod Contravenţional al RM, acțiunile acestuia fiind corect calificate de către agentul constatator, și reieșind din faptul că argumentele invocate în contestație nu și-au găsit confirmarea, instanța concluzionează despre necesitatea de a respinge contestația înaintată de contravenientul Ciobanu Nicolae ca neîntemeiată.

În conformitate cu art.art.448, 460-463, Cod Contravențional al RM, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e :

Contestația înaintată de cet. Ciobanu Nicolae împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.92/20 și a deciziei de sancționare din 17.12.2021, emise în baza art.313² alin.(1) și (2) Cod Contravențional al RM, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Vasilisa Muntean**